

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 32 0 P 384 676 24 Gž
Tuzla, dana 17.09.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Edina Buljubašića, kao predsjednika vijeća, dr sci Faruka Latifovića i Alena Žabića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca: Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ulica Kolodvorska 12, koga zastupa punomoćnik Ismet Beganović, advokat iz Tuzle, protiv tuženog A.Š.1 iz Č., ulica ... broj ..., koga zastupa punomoćnik Amir Omerćehajić, advokat iz Tuzle, radi: isplate regresnog duga (pravilno subrogacije i regresa), v.sp. 30.730,00 KM, odlučujući o žalbama stranaka, izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 P 384676 23 P 2 od 11.04.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.09.2024. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Žalba tužioca se djelimično usvaja, pa se prvostepena presuda preinačava:

- u odluci o visini duga, tako što se dosuđeni iznos, sa 29.797,00 KM, povećava na iznos od 44.662,00 KM;
- u odluci o zateznoj kamati na iznos od 15.365,00 KM, tako što zatezna kamata, počev od 27.07.2019. godine, sve do konačne isplate, umjesto na iznos od 15.365,00 KM, teče na iznos od 30.730,00 KM;
- u odluci o naknadi troškova postupka, tako što se tuženi obavezuje da tužiocu naknadi iznos od 2.577,80 KM, u roku od 30 dana od dostavljanja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

U preostalom dijelu žalba tužioca i u cijelosti žalba tuženog se odbijaju i prvostepena presuda potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke, prvostepene presude, obavezan je tuženi da tužiocu po osnovu regresnog duga isplati iznos od 29.297,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, i to na iznos od 15.365,00 KM, počev od 27.07.2019. godine, pa do konačne isplate, i na iznos od 13.932,00 KM počev od 08.11.2022. godine, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude.

Stavom drugim izreke, prvostepene presude, odbijen je zahtjev kojim je traženo da sud obaveže tuženog da tužiocu, po osnovu regresnog duga, isplati iznos od 32.275,40 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, i to na iznos od 15.365,00 KM, počev od 27.07.2019. godine, pa do konačne isplate, i na iznos od 16.910,40 KM počev od 08.11.2022. godine, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude.

Stavom trećim izreke, prvostepene presude, određeno je da svaka strana snosi svoje troškove postupka.

Protiv prvostepene presude žale se obje strane u postupku. Tužilac pobija presudu, u odluci sadržanoj u stavu drugom izreke, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava. Pobija se i odluka o troškovima postupka. Potražuje naknadu troškova žalbenog postupka u vidu advokatske nagrade za sastav žalbe, u ukupnom iznosu od 1.688,55 KM. Tuženi pobija žalbu, u odluci sadržanoj u stavu prvom i trećem izreke, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Pobija se i odluka o troškovima postupka. Potražuje troškova žalbenog postupka u vidu advokatske nagrade za sastav žalbe u iznosu od 1.645,00 KM, „poreza na promet od 10% u iznosu od 279,65 KM“ i takse na žalbu po odluci suda.

U odgovoru na žalbu tuženog, tužilac predlaže da se žalba tuženog odbije kao neosnovana i usvoji žalba tužioca, te da se tuženi obaveže da tužiocu naknadi troškove advokatske nagrade za sastav odgovora na žalbu u ukupnom iznosu od 1.538,55 KM.

Ispitujući osporenu presudu, u dijelu koji se osporava žalbom, u granicama žalbenih navoda i shodno odredbama člana 221. Zakona o parničnom postupku, ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

U postupku nisu učinjene povrede postupka na koje se pazi po službenoj dužnosti, iz člana 209. stav 2.tač. 2) 3) 8) 9) 12) i 13) ZPP-a, a nema drugih povreda koje bi predstavljale osnov za usvajanje žalbe.

Prema utvrđenju prvostepenog suda, a to niti jedna žalba ne dovodi u sumnju, slijedi – da je, dana 25.08.2018. godine, došlo do saobraćajne nezgode u mjestu V. u općini Č., u kojoj nezgodi je učestvovao traktor marke „Same“ tip „Miniatur 60“ kojim je upravljao tuženi i koji je bio tehnički neispravan i neosiguran; da se, u trenutku nezgode sa traktorom prevezio i A.Š.1; da je, na dijelu puta, tuženi izgubio upravljivost nad traktorom od strane tuženog i da je oštećeni A.Š.1 usljed toga izgubio život; da je, u krivičnom postupku, pred istim sudom, pod brojem: 32 0 K 358943 19 K, tuženi oglašen krivim radi učinjenja krivičnog djela iz čl. 336. stav 4. Teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa; potom da su oštećeni R.A., supruga poginulog, i E.Š. i A.Š.2, njegova djeca, sa tužiocem, zaključili vansudsku nagodbu, dana 10.07.2019. godine, na osnovu koje je tužilac, dana 27.07.2019. godine, isplatio, tim oštećenim, ukupan iznos od 30.730,00 KM, od čega iznos od 30.000,00 KM po osnovu nematerijalne štete (10.000,00 KM po srodniku) i iznos od 730,00 KM po osnovu materijalne štete na ime troškova sahrane (tražena subrogacija tužbenim zahtjevom od 27.07.2021. godine u ovoj parnici); te da su A.Š.3, E.Š. i A.Š.2, djeca stradalog, zaključili vansudsku nagodbu, dana 11.10.2022.godine, na osnovu koje je tužilac, dana 08.11.2022.godine, isplatio, tim oštećenim, ukupan iznos od 30.842,40 KM, od čega 30.000,00 KM na ime nematerijalne štete i 842,40 KM na ime troškova advokata (tražen regres tužbenim zahtjevom od 03.11.2023. godine).

Najprije, u odgovoru na žalbu tužioca, treba reći da je pravilno prvostepeni sud sudio kada je, u dijelu koji se odnosi na regres, isplaćene sume od 30.842,40 KM, dana 08.11.2022. godine, u korist A.Š.2, E.Š. i A.Š.3, djece stradalog, po tužbenom zahtjevu od 03.11.2023. godine, sudio tako što je usvojio tužbeni zahtjev samo do iznosa od 13.932,00 KM, pozivom na odredbe čl. 69. st. 2. i 3. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju Federacije BiH (Službene novine Federacije BiH br. 57/20 i 103/2021), kojima je propisano da tužilac, odnosno zaštitni fond, ima pravo regresa isplaćenog od lica, koje je odgovorno za štetu, tj. od vozača koji nije bio osiguran, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim podacima na dan isplate štete. Iako je, tužiočeva žalba bila izjavljena i zbog tog dijela odluke, ista nije sadržavala konkretne razloge osporavanja, tako da se, u ovom dijelu, žalba ukazuje neosnovanom i paušalnom.

Inače, među parničarima je, kako u prvostepenom, tako i u drugostepenom postupku, bilo sporno: da li ima doprinosa nastradalog A.Š.1 (čl. 192. Zakona o obligacionim odnosima – ZOO), nastanku štetnog događaja od 25.08.2018. godine, ako postoji doprinos u čemu se ogleda, i naročito – da li je, taj doprinos, uzet u obzir, prilikom obračuna i isplate navedenih naknada štete, članovima njegove porodice R.A., E.Š. i A.Š.2. Potonje stoga što, prema Orijentacionim kriterijima za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete Vrhovnog suda FBiH od 27.01.2016. godine, naknada nematerijalne štete za smrt bliskog srodnika iznosi 20.000,00 KM, a isplaćeni su, vansudski, duplo manji iznosi. Također, trošak dženaze je iznosio 1.300,00 KM, a isplaćeno je, vansudski, 730,00 KM.

Prvostepeni sud, ocjenom izvedenih dokaza, u prvom redu iskaza saslušanih lica i nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke, nalazi da postoji doprinos nastradalog A.Š.1 koji se ogleda – da se isti, dobrovoljno, prevezio na mjestu koje je strogo zabranjeno za prevoz lica (šina koja traktor spaja sa prikolicom), naročito u situaciji u kojoj se traktor i prikolica nalaze pod teretom (u konkretnom pod teretom silaže); da mu je bila poznata činjenica da je, predmetni traktor, sa poluprikolicom, date prilike, bio tehnički neispravan, zbog nedostataka kočionog sistema; pa i da je nastradali, tog dana, konzumirao alkohol, što je usporilo njegovu psiho motoriku, tako da prvostepeni sud doprinos nastradalog procjenjuje na omjer od 50%. Utvrđeni iznos doprinosa jeste njegovo učešće u šteti.

I ovaj sud, jednako kao i prvostepeni sud, nalazi pravilno utvrđenim postojanje doprinosa u navedenom obimu, odnosno nalazi razloge prvostepenog suda pravilnim, jasnim i dovoljnim, slijedom čega se tuženikova žalba ukazuje paušalnom i neosnovanom.

Sa druge strane, osnovano se žalbom tužioca ukazuje da prvostepeni sud nije trebao utuženi subrogirani dug u iznosu 30.730,00 KM, priznati u polovičnom iznosu. Naime, prvostepeni sud je, propustio, pravilno utvrditi da je, prilikom obračuna, isplaćenog iznosa, dana 27.07.2019. godine, srođnicima nastradalog (supruga R.A. i djeca E.Š. i A.Š.2), tužilac, već uračunao utvrđeni doprinos za 50%, odnosno, u vansudskom postupku, isplatio je umanjene iznose, sa obzirom da oštećeni koji je doprinio da šteta nastane ima pravo samo na srazmjerno smanjenu naknadu. Dovođenjem u vezu, iznosa iz Orijentacionih kriterija za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete

Vrhovnog suda FBiH od 27.01.2016. godine (pripada po 20.000,00 KM) sa isplaćenim iznosima naknade štete zbog smrti bliskog srodnika (isplaćeno po 10.000,00 KM), kao i iznosa troškova ukopa (iznosili 1.300,00 KM, a isplaćeno 730,00 KM), ali naročito, i prema jasnim izjašnjenjima punomoćnika tužioca, datim u prvostepenom postupku, jasno slijedi da je tužilac izvršio, kod vansudskog obračuna naknade nematerijalne štete, umanjeње pripadajućih iznosa, za utvrđeni procenat doprinosa. U pravu je prvostepeni sud, kada kaže da korištenje sintagme „na ime ukupne naknade štete“, „u potpunosti namireni“ i sl. (sintagma korištena u vansudskim nagodbama tužioca sa srođnicima nastradalog), ukazuje da su ti srođnici nastradalog, u potpunosti, namireni za štetu, ali to samo po sebi i nije sporno, jer se radi o dispoziciji stranaka kada, saglasnim izjavom volja (svako iz svog motiva), ugovarači određuju da je utvrđena suma data na ime ukupne naknade štete. Iz ovoga slijedi, da nije bilo mjesta da, i sam prvostepeni sud, još jednom, uračunava, u isplaćene iznose, doprinos oštećenog od 50%, jer je to prethodno uradio sam tužilac.

Prema tome, primjenom člana 939. ZOO, u vezi sa članom 16. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti (Službene novine Federacije BiH broj 24/05), što se odnosi, na isplatu, obavljenu dana 27.07.2019. godine, u korist A.R., E.Š. i A.Š.2, u iznosu od 30.730,00 KM (traženo tužbenim zahtjevom od 27.07.2021. godine), isplatom te naknade iz osiguranja, prešla su, subrogacijom, na tužioca, po samom zakonu, do visine isplaćene, navedene, naknade, sva osiguranikova prava prema tuženom, kao licu koje je odgovorno za štetu.

Imajući u vidu izloženo, kod pravilne primjene materijalnog prava, tužiocu, pored regresnog duga od 13.932,00 KM, pripada i puni subrogirani dug od 30.730,00 KM (a ne samo polovina tog iznosa, kako je našao prvostepeni sud), tako da je, na osnovu člana 229. stav 1. tačka 4. ZPP-a, usvojena žalba tužioca i prvostepena presuda preinačena, u odluci o visini duga i u odluci o zateznoj kamati. U preostalom su dijelu žalbe odbijene i prvostepena presuda potvrđena (član 226. ZPP-a).

Saglasno odredbi čl. 397. stav 2. ZPP-a, odlučeno je i o troškovima prvostepenog i drugostepenog postupka. Tužiocu pripadaju slijedeći troškovi postupka: advokatske nagrade (zastupanje na ročištu za glavnu raspravu od 08.10.2023. godine u iznosu od 315,90 KM, sastav podneska od 01.11.2023. godine – 842,40 KM, zastupanje na ročištu za glavnu raspravu od 25.03.2024. godine – 1.474,20 KM, sastav žalbe – 1.619,28 KM), troškovi vještačenja – 200,00 KM, sudske takse (tužbu od 921,90 KM, presudu od 500,00 KM i žalbu od 300,00 KM), odnosno ukupno 6.173,68 KM. Tuženom pripadaju slijedeći troškovi postupka: advokatska nagrada (sastav odgovora na tužbu iznos od 1.092,80 KM, zastupanje na pripremnom ročištu od 21.12.2020. godine – 1.161,80 KM, zastupanje na ročištu za glavnu raspravu od 04.02.2021. godine – 1.112,70 KM, ročištu za glavnu raspravu od 25.03.2024. godine – 1.335,00 KM, ½ nagrade za zastupanje na nastavcima ročišta za glavnu raspravu 08.07.2021. godine – 584,40 KM, 10.09.2021. godine – 584,35 KM i 08.11.2023.godine – 597,85 KM), te troškovi vještačenja u iznosu od 200,00 KM, odnosno ukupno 6.668,90 KM. U iznose advokatske nagrade su uračunati i iznosi poreza na dodanu vrijednost. Pošto je tužilac uspio sa 72 %, a tuženi sa 28%, onda tužiocu pripada iznos troškova od

4.445,00 KM, a tuženom pripada iznos troškova postupka od 1.867,20 KM, i poslije procesne kompenzacije, tužiocu pripada dosuđeni iznos troškova parničnog postupka od 2.577,80 KM (čl. 383. i 386. stav 3. ZPP-a).

To su razlozi, kojima se rukovodio Kantonalni sud u Tuzli, kod donošenja odluke, kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Edin Buljubašić, s.r.